

Kehitysvammaisten Tukiliitto ry

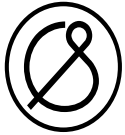
10.2.2018

Anna-Sofia Kivi

Castrén & Snellman

Tietosuoja-asetus – mikä muuttuu ja mitä yhdistystoiminnassa tulee huomioida?

Asetus voimaan 25.5.2018

- Sääntelymuotona asetus → ei tarvetta kansalliselle implementoinnille
 - Sitoo jäsenvaltioissa 25.5.2018 alkaen → 2 vuoden siirtymäaika menossa
- Yksi säännöstö koko EU:n alueella, ”ei paikallisia variaatioita”, erityissääntely kuitenkin säilyy
 - Kaikki vaikutukset eivät vielä tiedossa - asetuksessa mahdollistetaan edelleen kansallinen erityissääntely, osittain melko laajastikin (esim. geneettisten-, biometrinen- tai terveystietojen käsittelyä koskevat kansalliset lisäehdot vielä mahdollisia)

Sääntele hyvin laajaa tietojoukkoa

- Henkilötieto
 - Kaikki tunnistettavissa oleva tieto: nimi, henkilötunnus, osoitetieto, sähköposti, verkkotunnistetieto, IP-osoite, laitetunnisteet, jne..
- Pseudonymisoitu tieto / salanimellä julkaiseminen
 - Vrt. anonymi tieto → milloin tieto oikeasti on anonymia?

Yleiset periaatteet

Yleiset periaatteet

- Nykyiset periaatteet säilyvät, velvoitteet täsmentyvät
 - Laillisuus ja läpinäkyvyys
 - Käyttötarkoitussidonnaisuus & tietojen minimointi
 - Todistustaakan siirtyminen selkeämmin rekisterinpitäjälle
 - Uusi osoitusvelvollisuus:
 - Mitä tietoja, missä, miksi?
 - Miten huolehditaan, että tietosuojaperiaatteet toteutuvat?

Perusteet käsittelylle

- Oikeutettu etu (hyvin samankaltainen kuin nykyinen asiallinen yhteys)
- Suostumus
 - Itsenäinen käsittelyperuste – usein tarvetta silloin kun käsittelyllä voi olla jollain tavoin yllättäviä seurauksia rekisteröidylle
 - Erotuttava muista sopimusehdoista
 - Peruutusosoikeus
- Lakisääteinen velvoite (kansallisesta oikeudesta johtuva)
- Sopimuksen valmistelu ja toteuttaminen

Millä perusteella yhdistys käsittelee henkilötietoja?

- Jäsenrekisteri
 - Uutiskirjeet, tiedotus, laskutus, jne.
 - Jäsenyys/sopimus, oikeutettu etu
- Muut uutiskirjeet, kampanjat, tapahtumat
 - Suostumus/sopimus (tapahtumaan ilmoittautuminen)
- Työntekijät ja vapaaehtoiset
 - Oikeutettu etu, sopimus, laki
- Verkkosivut ja sosiaalisen median kanavat
 - Oikeutettu etu (tietoa kerätessä), suostumus (tietoa/kuvia julkaistaessa)

Erityiset henkilötietoryhmät

- Esim. terveydentilaa tai vammaisuutta kuvaavat tiedot
- Käsittelykielto, josta voidaan kuitenkin poiketa mm. seuraavien nojalla:
 - Nimenomainen suostumus
 - Kansanterveyteen liittyvä yleinen etu tai muu lakisääteinen velvollisuus
 - Tieteellinen tutkimustarkoitus

Vapaaehtoistyö kehitysvammaisten parissa?

Jos terveydentilaan tai vammaan liittyviä tietoja ei tallenneta, ei tarvetta erilliselle kirjalliselle suostumukselle, mutta muistettava kuitenkin salassapitovelvollisuus

Suostumus – jotain vanhaa jotain uutta

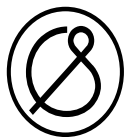
- Määritelmä:
 - Vapaaehtoinen, yksilöity, tietoinen ja yksiselitteinen tahdonilmaisu
- Yksilöity, tietoinen ja yksiselitteinen:
 - Aktiivinen toimi, joka osoittaa selkeästi rekisteröidyn hyväksyvän henkilötietojensa käsittelyä koskevan ehdotuksen – ”hiljainen suostumus” ei enää mahdollinen
 - Rekisterinpitäjän informointivelvoite – mihin suostumus annettu?
 - Selkeällä ja yksinkertaisella kielellä, helposti ymmärrettävässä ja saatavilla olevassa muodossa
- Lapsen/vajaavaltaisen suostumus

Rekisteröidyn oikeudet

Informointivelvoite

- Informointihetki: keräyshetki, jos tiedot kerätään rekisteröidyltä itseltään, muutoin kohtuullisen ajan kuluessa
- Informointi voidaan toteuttaa tarjoamalla saataville rekisteriseloste
 - Asetus vaatii rekisteriselosteiden päivittämistä!
 - Rekisteriselosteen tietojen lisäksi informoitava tietojen käsittelyn **peruste**, tietojen **säilytysaika** (tai sen määräytymisperuste), **seuraukset**, jos kieltäytyy tietojen antamisesta, rekisteröidyn **oikeudet**, suostumuksen peruutusosoikeus ja mahdollinen profilointi

Rekisteröidyn oikeudet vahvistuvat

- Pääsy henkilötietoon
 - Korjausoikeus
 - Oikeus vastustaa käsittelyä
 - Oikeus siirtää tiedot järjestelmästä toiseen
 - Oikeuksien käytön mahdollisuus tarjottava selkeästi, helposti, läpinäkyvästi jne.
- + Oikeus tehdä valitus valvontaviranomaiselle

Oikeuksien toteuttaminen käytännössä

Tietosuoja-asetus vahvistaa rekisteröidyn oikeuksia asettamalla 1 kk aikarajan rekisteröityjen pyyntöihin vastaamiselle

Käytännössä pohdittava:

- Miten rekisteröity voi toteuttaa oikeuksiaan (esim. verkon välityksellä/kirjeellä/paikan päällä)?
- Miten rekisteröity tunnistetaan?
- Miten varmistetaan, että rekisteröidylle vastataan säädetyssä määräajassa?

Rekisterinpitäjä ja käsittelijä

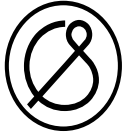

Käsittelijät sääntelyn piiriin

- Käsittelijä – ulkopuolinen taho, joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän lukuun, käytännössä sopimukseen perustuen
- Nykyään ei juurikaan suoraan laista tulevia velvoitteita käsittelijöille
- Asetus:
 - Huomioitava vaatimukset käsittelijän omassa toiminnassa
 - Kirjallinen sopimus – minimisisältö asetuksesta
 - Itsenäisesti seuraamusten piirissä

Tietoturva

Tietoturva, yleistä

- Tekninen ja organisatorinen tietoturva
- Huomioitava **saatavilla olevat keinot** ja henkilötietojen käsittelyn aiheuttamat **riskit**
- Keskeistä ohjeistaminen ja tietoihin pääsyn rajoittaminen
- Henkilötietojen tietoturvaloukkaus:
 - Siirrettyjen, tallennettujen tai muuten käsiteltyjen henkilötietojen vahingossa tapahtuva tai lainvastainen tuhoaminen, häviäminen, muuttaminen, luvaton luovuttaminen taikka pääsy tietoihin

Ilmoitukset tietoturvaloukkauksista

• Viranomaiselle

- Viim. 72 h havaitsemisesta, mikäli vuoto todennäköisesti johtaa riskeihin rekisteröidyn oikeuksille

• Rekisteröidylle

- Jos vuoto aiheuttaa riskin rekisteröidyn oikeuksille
- Ilman aiheetonta viivytystä & selkeästi
- Huom. Poikkeuksia ilmoitusvelvollisuudesta

• Sisältö

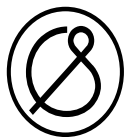
- Mitä vuotanut ja kuinka paljon? Mitkä ovat seuraukset & toimenpiteet? Yhteyshenkilö, suositukset rekisteröidyille

Sanktiot asetuksen rikkomuksista

MEUR 10 / 2%

MEUR 20 / 4%

Kiitos!

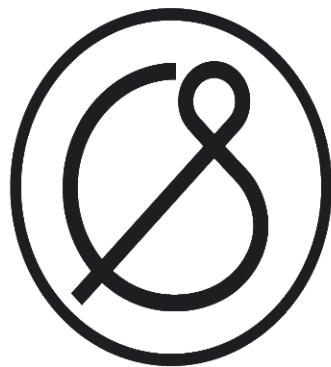

**ANNA-SOFIA
KIVI**

ASSOCIATE
Helsinki

☎ 020 7765 486

✉ anna-sofia.kivi@castren.fi

CASTRÉN & SNELLMAN

www.castren.fi | castrenblog.com

